

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA ZGODOVINA V LETU 2022

Poročilo DPK SM za zgodovino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	19
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	20
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	23
5.1	Zunanje ocenjevanje	23
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	23
6	Povzetek	24
6.1	Ocena uspeha kandidatov	24
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	24
6.3	Druge ugotovitve	25

Avtorja:

Marija Vodušek, glavna ocenjevalka za zgodovino

Špela Frantar, predsednica DPK SM za zgodovino

Poročilo je potrdila DPK SM za zgodovino na svoji 36. redni seji 28. 09. 2022.

Ljubljana, september 2022

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno matura (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura) in
- **ostali SM**, to so:
  - kandidati z maturitetnim tečajem,
  - 21-letniki,
  - odrasli,
  - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
  - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
  - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
  - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

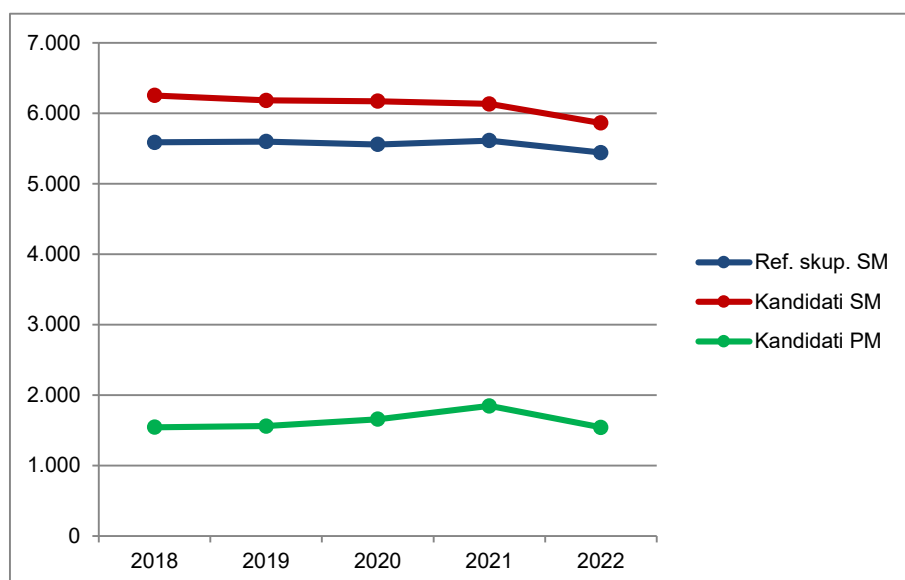
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846
2022	5.444	5.865	1.542

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center 2022

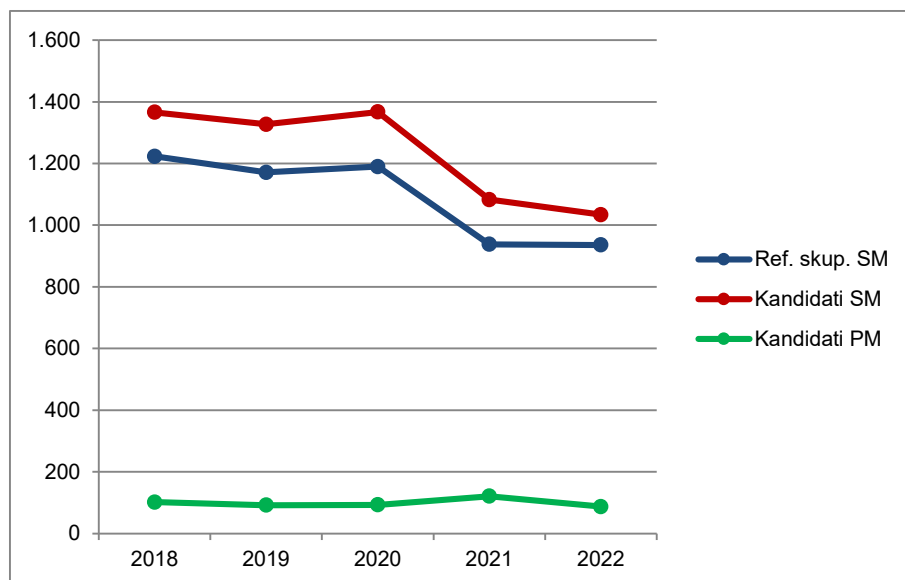
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali zgodovino v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	1.223	1.366	102
2019	1.171	1.327	92
2020	1.190	1.367	93
2021	938	1.083	121
2022	936	1.034	87

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

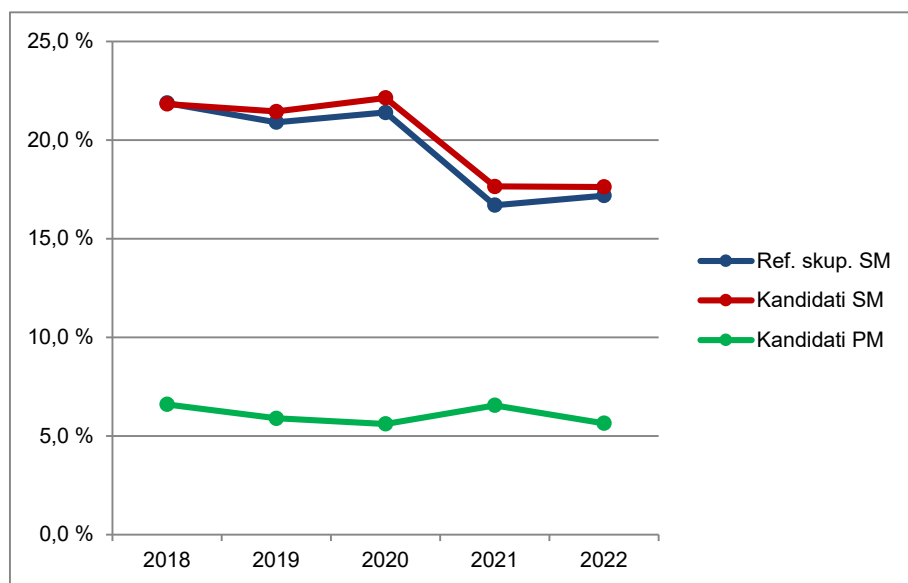
Vir: Državni izpitni center 2022

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali zgodovino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	21,9 %	21,8 %	6,6 %
2019	20,9 %	21,5 %	5,9 %
2020	21,4 %	22,1 %	5,6 %
2021	16,7 %	17,7 %	6,6 %
2022	17,2 %	17,6 %	5,6 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center 2022

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

	Število	Delež
Splošna gimnazija	721	64,3 %
Klasična gimnazija	64	5,7 %
Gimnazija	785	70,0 %
Tehniška gimnazija	63	5,6 %
Ekonomska gimnazija	39	3,5 %
Umetniška gimnazija	49	4,4 %
Strokovna gimnazija	151	13,5 %
Ref. skup. SM	936	83,5 %
Ostali SM	98	8,7 %
Kandidati SM	1.034	92,2 %
Kandidati PM	87	7,8 %

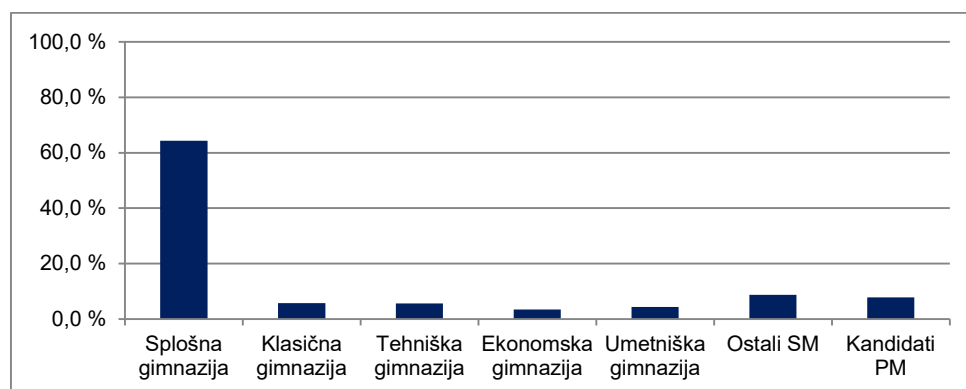
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

Vir: Državni izpitni center 2022

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

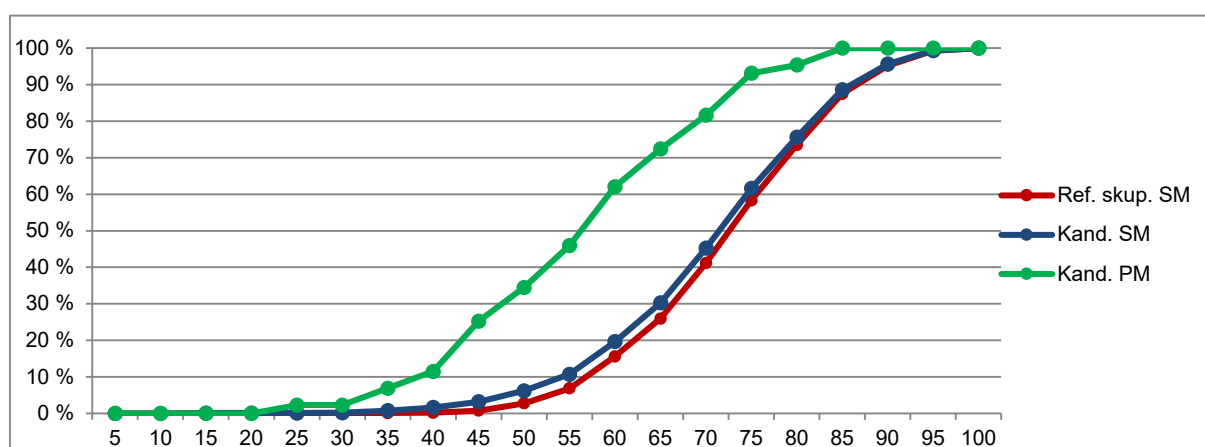
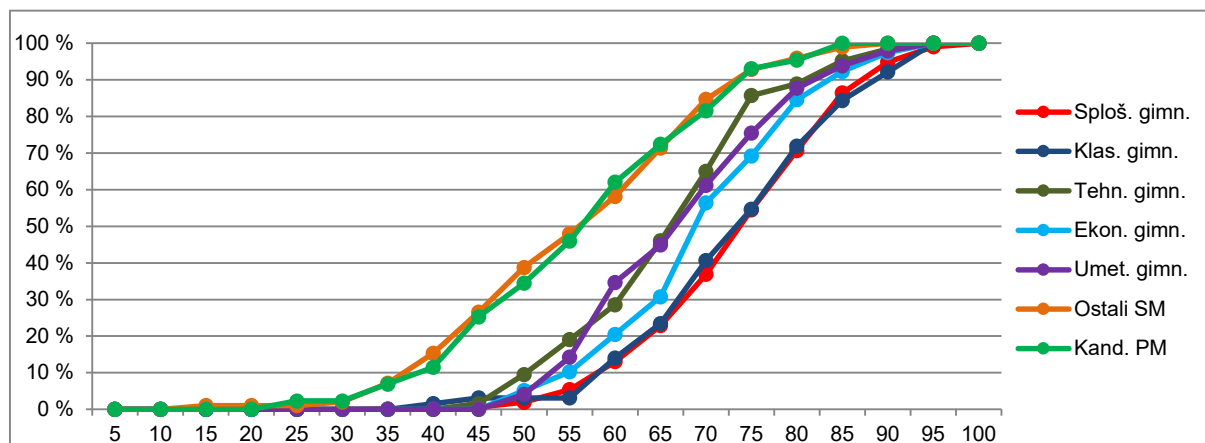
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
31-35	1	0	1	0	0	0	0	1	6	5	4
36-40	0	1	1	0	0	0	0	1	9	8	4
41-45	3	1	4	1	0	0	1	5	16	11	12
46-50	10	0	10	5	2	2	9	19	31	12	8
51-55	25	0	25	6	2	5	13	38	47	9	10
56-60	55	7	62	6	4	10	20	82	92	10	14
61-65	71	6	77	11	4	5	20	97	110	13	9
66-70	101	11	112	12	10	8	30	142	155	13	8
71-75	127	9	136	13	5	7	25	161	169	8	10
76-80	117	11	128	2	6	6	14	142	145	3	2
81-85	113	8	121	4	3	3	10	131	134	3	4
86-90	61	5	66	2	2	2	6	72	73	1	0
91-95	30	5	35	1	1	1	3	38	38	0	0
96-100	7	0	7	0	0	0	0	7	7	0	0
SKUPAJ	721	64	785	63	39	49	151	936	1.034	98	87

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
20	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
25	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	2 %
30	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %
35	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	7 %	7 %
40	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	15 %	11 %
45	1 %	3 %	1 %	2 %	0 %	0 %	1 %	1 %	3 %	27 %	25 %
50	2 %	3 %	2 %	10 %	5 %	4 %	7 %	3 %	6 %	39 %	34 %
55	5 %	3 %	5 %	19 %	10 %	14 %	15 %	7 %	11 %	48 %	46 %
60	13 %	14 %	13 %	29 %	21 %	35 %	28 %	16 %	20 %	58 %	62 %
65	23 %	23 %	23 %	46 %	31 %	45 %	42 %	26 %	30 %	71 %	72 %
70	37 %	41 %	37 %	65 %	56 %	61 %	62 %	41 %	45 %	85 %	82 %
75	55 %	55 %	55 %	86 %	69 %	76 %	78 %	58 %	62 %	93 %	93 %
80	71 %	72 %	71 %	89 %	85 %	88 %	87 %	74 %	76 %	96 %	95 %
85	86 %	84 %	86 %	95 %	92 %	94 %	94 %	88 %	89 %	99 %	100 %
90	95 %	92 %	95 %	98 %	97 %	98 %	98 %	95 %	96 %	100 %	100 %
95	99 %	100 %	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center 2022

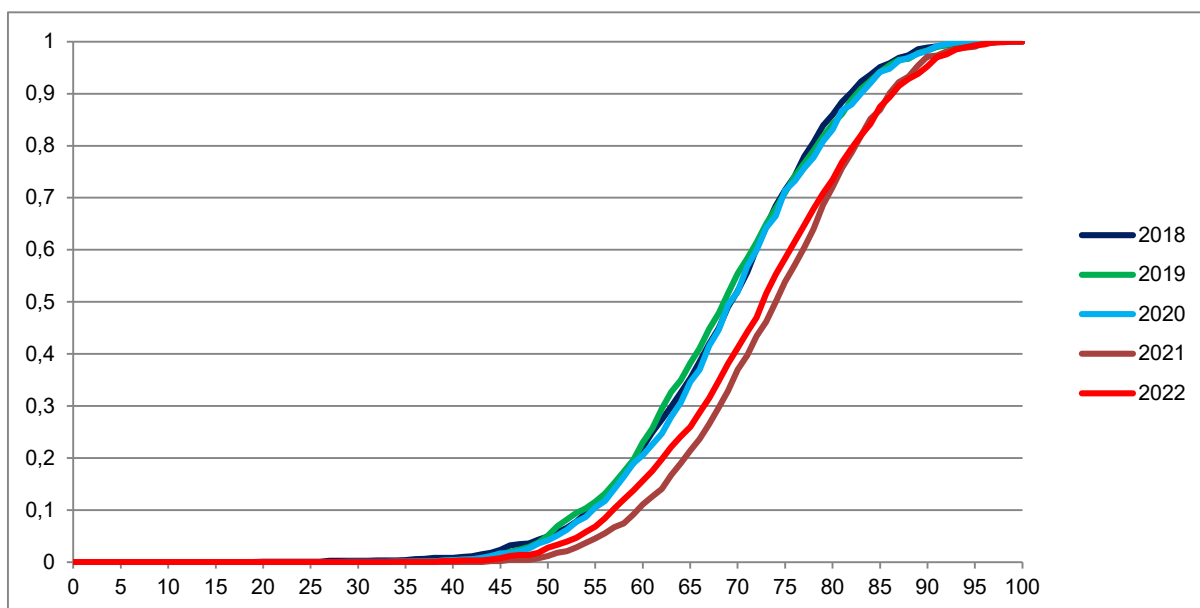
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2018 do 2022, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2018	49	60	72	85
2019	49	60	72	85
2020	48	59	71	84
2021	49	61	73	85
2022	49	61	73	85

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center 2022

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

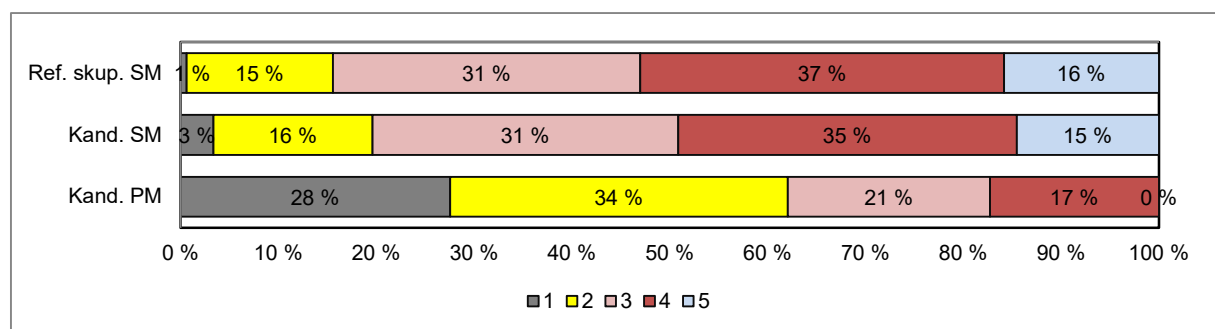
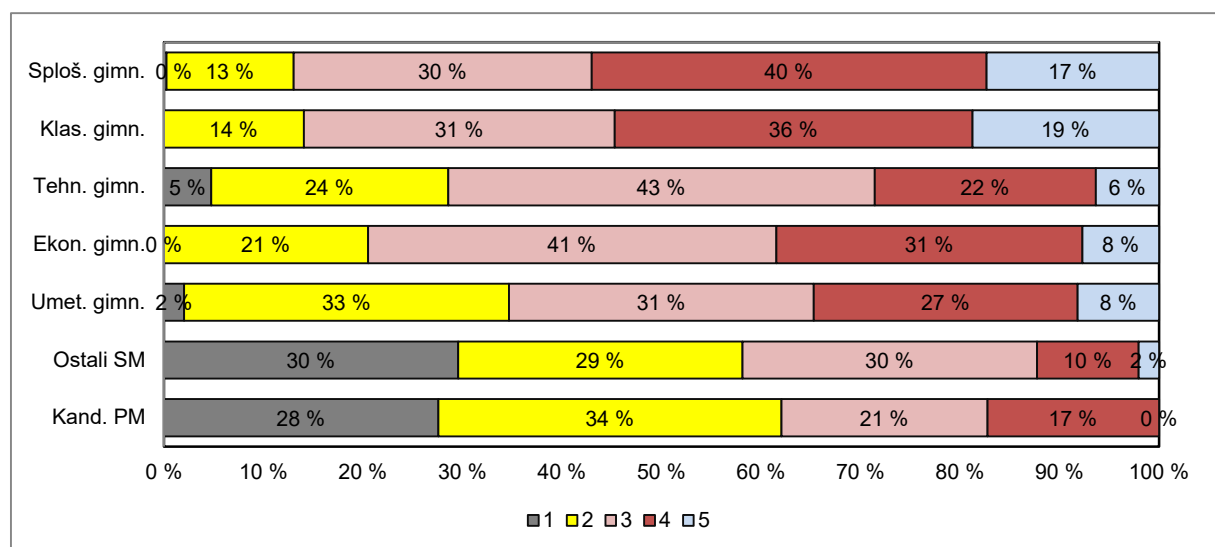
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	2	0	2	3	0	1	4	6	35	29	24
2	92	9	101	15	8	16	39	140	168	28	30
3	216	20	236	27	16	15	58	294	323	29	18
4	286	23	309	14	12	13	39	348	358	10	15
5	125	12	137	4	3	4	11	148	150	2	0
Uspešni	719	64	783	60	39	48	147	930	999	69	63
Skupaj	721	64	785	63	39	49	151	936	1.034	98	87

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	0 %	0 %	5 %	0 %	2 %	3 %	1 %	3 %	30 %	28 %
2	13 %	14 %	13 %	24 %	21 %	33 %	26 %	15 %	16 %	29 %	34 %
3	30 %	31 %	30 %	43 %	41 %	31 %	38 %	31 %	31 %	30 %	21 %
4	40 %	36 %	39 %	22 %	31 %	27 %	26 %	37 %	35 %	10 %	17 %
5	17 %	19 %	17 %	6 %	8 %	8 %	7 %	16 %	15 %	2 %	0 %
Uspešni	100 %	100 %	100 %	95 %	100 %	98 %	97 %	99 %	97 %	70 %	72 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center 2022

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2022

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	721	64	785	63	39	49	151	936	1.034	98	87
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,17	19,97	20,16	17,55	17,70	18,94	18,09	19,85	19,75	17,68	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,76	3,83	3,77	3,41	3,90	3,84	3,68	3,75	3,73	3,36	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,78	3,95	3,79	3,57	4,15	4,00	3,86	3,80	3,78	3,34	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,61	3,59	3,61	3,02	3,26	3,06	3,09	3,53	3,41	2,27	2,28
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,60	3,56	3,60	3,02	3,26	3,06	3,09	3,52	3,40	2,24	2,28
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	73,64	73,36	73,62	66,24	69,58	67,43	67,49	72,63	71,08	56,25	56,47
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	74	73,5	74	66	69	67	67	73	72	56	56
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	10,91	11,21	10,93	10,67	10,55	11,33	10,87	11,14	12,44	14,35	13,65
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,88	4,17	3,90	3,44	3,74	3,43	3,52	3,84	3,81	3,14	3,88
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,24	4,34	4,25	3,95	4,56	4,02	4,13	4,23	4,20	3,56	4,00
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,71	0,67	0,71	0,69	0,59	0,86	0,71	0,72	0,72	0,81	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,71	0,59	0,70	0,57	0,72	0,73	0,64	0,69	0,68	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,59	0,62	0,59	0,50	0,71	0,77	0,62	0,58	0,58	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,61	0,54	0,60	0,42	0,58	0,65	0,53	0,59	0,60	0,70	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,61	0,54	0,60	0,42	0,58	0,65	0,53	0,59	0,60	0,70	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,65	0,62	0,64	0,59	0,44	0,52	0,53	0,64	0,65	0,64	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,46	0,43	0,45	0,55	0,28	0,51	0,49	0,46	0,48	0,53	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,37	0,47	0,38	0,20	0,22	-0,07	0,11	0,33	0,38	0,23	0,12
Odstotek neuspešnih s PP	0,28	0,00	0,25	4,76	0,00	2,04	2,65	0,64	3,38	29,59	27,59
Odstotek neuspešnih brez PP	0,97	3,13	1,15	4,76	0,00	2,04	2,65	1,39	4,26	31,63	27,59

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

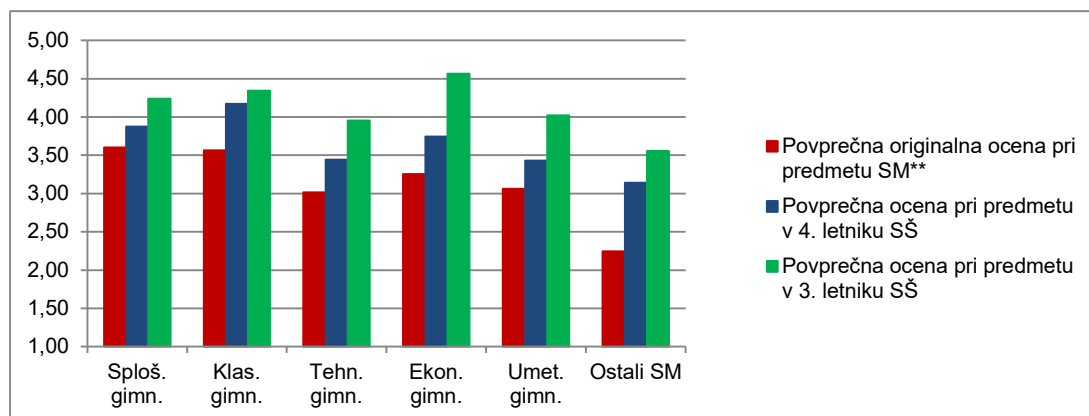
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz zgodovine in povprečnih ocen iz zgodovine v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

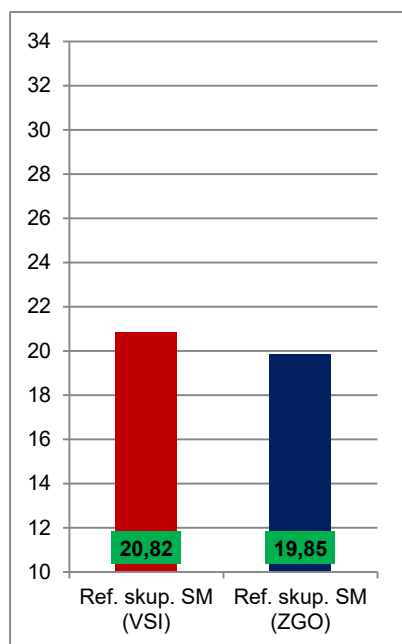
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz zgodovine

Vir: Državni izpitni center 2022

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2022 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz zgodovine (ref. skup. SM – ZGO).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz zgodovine

Vir: Državni izpitni center 2022

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

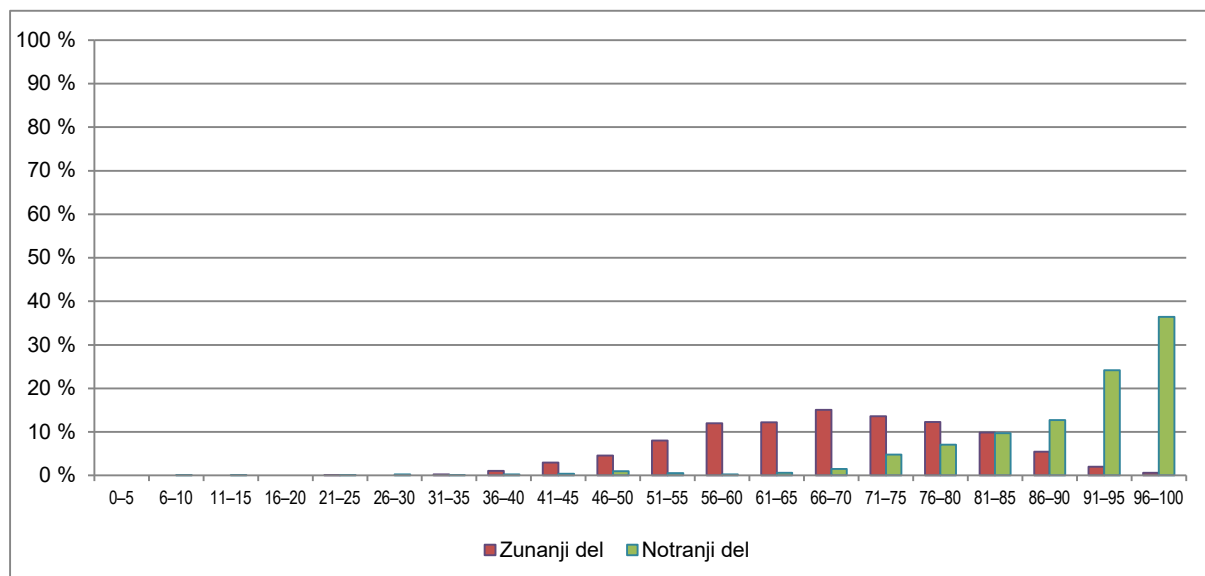
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	936	936
Povprečno število odstotnih točk	54,41	18,22
Standardni odklon odstotnih točk	10,15	2,35
Maksimalno število odstotnih točk	78,67	20,00
Povprečna težavnost	0,68	0,91

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	1 %	0 %
41–45	3 %	0 %
46–50	5 %	1 %
51–55	8 %	1 %
56–60	12 %	0 %
61–65	12 %	1 %
66–70	15 %	1 %
71–75	14 %	5 %
76–80	12 %	7 %
81–85	10 %	10 %
86–90	5 %	13 %
91–95	2 %	24 %
96–100	1 %	36 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center 2022

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Pisna naloga in strokovna ekskurzija
Število kandidatov	936	936	936
Povprečno število odstotnih točk	26,49	27,91	18,22
Standardni odklon odstotnih točk	5,65	5,40	2,35
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,66	0,70	0,91

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Vsaka izpitna pola vključuje 25 vprašanj. Zaradi precejšnjega obsega snovi so nalogam dodani viri, ki kandidatom pomagajo pri odgovorih. Kandidati so si pomagali z besedili, slikovnim gradivom in barvno prilogo, v kateri so večinoma zemljevidi. Poli sta bili sestavljeni uravnoteženo, vendar so kandidati pri Izpitni poli 2 dosegli nekoliko višje število povprečnih absolutnih točk. Skupna povprečna ocena pri zgodovini za kandidate, ki so prvič opravljali splošno maturo iz zgodovine, je bila 3,51.

Izpitna pola 1

Vprašanja v tej izpitni poli so vezana na temo iz obče zgodovine. Z indeksom težavnosti (IT)¹ vprašanj izpitne pole poskušamo meriti, kako težka oziroma kako lahka so se zdela vprašanja kandidatom. Naloge so po IT razdeljene v pet skupin: ultratežke naloge imajo IT pod 0,15, težke med 0,15 in 0,30, srednje težke naloge med 0,30 in 0,70, lahke naloge dosegajo IT med 0,70 in 0,85 in ultralahke naloge imajo IT nad 0,85. Povprečni IT celotne Izpitne pole 1 je bil 0,66. To pomeni, da je bila pola srednje težka. Kandidati so pri Izpitni poli 1 dosegli v povprečju 42,26 točke. Razporeditev nalog po IT prikazuje preglednica 4.3.2.

Preglednica 4.3.1: Uspeh pri Izpitni poli 1

Štev. kandidatov	Povprečno štev. točk	Maksimalno doseženo štev. točk	Minimalno doseženo štev. točk	Korelacija z oceno v SŠ	IT testa
933	39,70	60	12	0,59	0,66

Preglednica 4.3.2: Indeks težavnosti posameznih nalog pri Izpitni poli 1

Opis naloge	Indeks težavnosti	Skupno število	Številka naloge								
Ultratežka	pod 0,15	0									
Težka	od 0,15 do 0,30	1	3								
Srednje težka	od 0,30 do 0,70	14	1	6	7	8	10	13	14	15	17
			19	20	21	23	25				
Lahka	od 0,70 do 0,85	6	4	11	16	18	22	24			
Ultralahka	nad 0,85	4	2	5	9	12					

Med vsemi nalogami so najbolj izstopale 2., 3. in 17. naloga.

2. naloga (IT: 0,95, ID: 0,23)

Med letoma 1914 in 1918 je potekala prva svetovna vojna. V tem času so se odprla številna bojišča. Povežite bojišče s pomembno bitko, ki se je odvila tam, tako da na črto pred levim stolpcem vpišite ustrezno črko iz desnega stolpca. Pri reševanju si pomagajte s sliko 5 v barvni prilogi.

___ bitka pri Jutlandiji	A	zahodno bojišče
___ bitka pri Kobaridu	B	vzhodno bojišče
___ bitka pri Tannenbergu	C	avstrijsko-italijansko bojišče
___ bitka pri Ceru	D	balkansko bojišče
___ bitka pri Kajmakčalanu	E	solunsko bojišče
___ bitka pri Verdunu	F	bojišče na morju

(3 točke)

Naloga je po indeksu težavnosti spadala med lahke naloge, kar kažeta povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegali pri tej nalogi (2,85 točke), in tudi indeks diskriminatornosti (0,23). Večina kandidatov je to nalogo reševala zelo dobro, saj je skoraj večina dosegla maksimalno število točk (3 točke). Kandidatom je bil v pomoč zemljevid v barvni prilogi, ki so ga pri reševanju zelo dobro uporabili.

¹ IT posamezne naloge predstavlja povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi. IT je enak 1, če so vsi kandidati pravilno odgovorili na vprašanje, in 0, če ni nihče odgovoril pravilno.

3. naloga (IT: 0,30, ID: 0,42)

Leta 1917 so se v vojno vključile Združene države Amerike.

Nemška odločitev 1. februarja 1917, da se spusti v totalno podmorniško vojno na Atlantiku, je bila preiščljeno tveganje. Spoznali so, da bi potopitev ameriškega nevtralnega ladjevja skoraj gotovo pripeljalo do vojne napovedi s strani Združenih držav; toda računali so, da se bo Velika Britanija prisiljena predati, še preden bo prispela ameriška pomoč.

(Vir: Ilustrirana zgodovina sveta, str. 268. Cankarjeva založba. Ljubljana. 1997)

3.1. Navedite vzroke za vključitev ZDA v vojno.

3.2. Kaj je poleg vključitve ZDA prav tako vplivalo na razmerje moči med antantnim in centralnim taborom v začetku leta 1917?

(2 točki)

Naloga je po indeksu težavnosti spadala med težke naloge. Povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi, je bilo 0,61, indeks diskriminatornosti naloge pa je bil 0,42. Kandidati so morali navesti tri vzroke za vključitev ZDA v vojno, a so v glavnem navajali le enega, ki so ga prepoznali v viru.

17. naloga (IT: 0,43, ID: 0,50)

Nemčijo so po drugi svetovni vojni razdelili na štiri okupacijske cone. Nesoglasja med velesilami so kmalu prerasla v spor in blokado Berlina.

17.1. Kaj je skušal Stalin doseči z blokado Berlina?

17.2. Pojasnite, zakaj njegov ukrep ni bil uspešen.

(Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Berlin_Blockade#/media/File:C-54landingattemplehof.jpg. Pridobljeno: 17.10. 2020.)

(2 točki)

Naloga je po indeksu težavnosti spadala med težke naloge. Povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi, je bilo 0,86 točke, indeks diskriminatornosti naloge pa je bil 0,50. Velika večina kandidatov je zamenjala prvo in drugo berlinsko krizo, čeprav jim je bila v pomoč fotografija, ki prikazuje uporabo zračnega mostu v prvi berlinski krizi.

Izpitna pola 2

V Izpitni poli 2 so kandidati reševali naloge iz narodne zgodovine. Povprečni IT celotne Izpitne pole 2 je bil 0,61. To pomeni, da je bila pola v povprečju srednje težka. Kandidati so pri Izpitni poli 2 dosegli v povprečju 36,80 točke. Razporeditev nalog po IT prikazuje preglednica 4.3.4.

Preglednica 4.3.3: Uspeh pri Izpitni poli 2

Štev. kandidatov	Povprečno štev. točk	Maksimalno doseženo štev. točk	Minimalno doseženo štev. točk	Korelacija z oceno v SŠ	IT testa
933	41,86	60	14	0,58	0,69

Preglednica 4.3.4: Indeks težavnosti posameznih nalog pri Izpitni poli 2

Opis naloge	Indeks težavnosti	Skupno število	Številka naloge									
Ultratežka	pod 0,15	0										
Težka	od 0,15 do 0,30	0										
Srednje težka	od 0,30 do 0,70	15	5	6	9	11	13	14	15	16	19	
			20	21	22	23	24	25				
Lahka	od 0,70 do 0,85	8	1	2	3	4	7	8	10	17		
Ultralahka	nad 0,85	2	12	18								

Med vsemi nalogami sta najbolj izstopali 12. in 24. naloga.

12. naloga (IT: 0,91, ID: 0,34)

Po razpadu Samove plemenske zveze so samostojnost ohranili le Karantanci. Pri reševanju si pomagajte s sliko 7 v barvni prilogi.

Obkrožite črko pred tremi pravilnimi trditvami.

- A Karantanijo je vodil knez, ki so ga spremljali krščeniški.
- B Središče Karantanije je bilo Gosposvetsko polje s Krnskimi gradom.
- C Knez Valuk je bil prvi pokristjanjeni knez.
- D Karantanci so knezu izročali oblast z obredom ustoličevanja.
- E Vojni ujetniki in podrejeni staroselski krščanski prebivalci so bili svobodni.
- F Izguba samostojnosti je povezana s sodelovanjem v uporih Ljudevita Posavskega.

(3 točke)

Naloga je po indeksu težavnosti spadala med lahke naloge, kar kaže povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegali pri tej nalogi (2,73 točke), prav tako pa tudi indeks diskriminatornosti (0,34). Večina kandidatov je to nalogo reševala zelo dobro, saj so pri reševanju za pomoč uporabili zemljevid, na katerem so lahko razbrali pravilnost ali nepravilnost odgovorov.

24. naloga (IT: 0,36, ID: 0,31)

Protestantski pisci so v času od 1550 do 1595 izdali okoli 50 slovenskih knjig, od katerih so bile nekatere tiskane tudi pri nas.

Kmalu po tem, ko je bila v Nemčiji natisnjena prva slovenska knjiga, Trubarjev Katekizem (1550), je Ljubljana dobila prvo tiskarno na Slovenskem. Leta 1575 jo je ustanovil /.../ in jo razširil na tiskarstvo in založništvo. Iz njegove delavnice so prišle značilne knjižne vezave, predvsem pa prva na Slovenskem natisnjena slovenska knjiga, tj. Dalmatinov prevod knjige Jezus Sirah.

(Vir: Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 170. Mladinska knjiga. Ljubljana. 1999)

24.1. Kdo je bil ustanovitelj te tiskarne v Ljubljani?

24.2. Pojasnite, kaj so s tiskanjem verskih knjig želeli doseči protestanti.

Slika 3: Tiskarna

(Vir: Frantar, Š., in drugi, 2019: Zgodovina 2. Srednji in novi vek. str.194. Mladinska knjiga. Ljubljana)

(2 točki)

Naloga po indeksu težavnosti spada med srednje težke, kar potrjuje tudi povprečno število točk pri nalogi (0,72 od 2 možnih točk) ter ID, ki je bil 0,31. Kandidati so nepravilno navajali ustanovitelja tiskarne, prav tako niso pojasnjevali, kaj so s tiskanjem verskih knjig želeli doseči protestanti.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

V Izpitni poli 1 je bilo največ nepravilnih odgovorov pri 10., 13., 17. in 21. nalogi. Pri 10. nalogi se je pokazalo slabo poznavanje španske državljanske vojne, saj kandidati niso navajali obeh taborov, ki sta se oblikovala med špansko državljansko vojno. Prav tako so slabše odgovarjali na vprašanje, v čem se je politika Sovjetske zveze razlikovala od politike Francije in Velike Britanije v odnosu do španske državljanske vojne. Večina je odgovorila zgolj, da se Francija in Velika Britanija nista vmešavali, kar je bil nepopoln odgovor, saj niso navedli odnosa Sovjetske zveze do te vojne. Pri 13. nalogi so navajali orožje iz prve svetovne vojne, čeprav je vprašanje zahtevalo novosti, ki so jih med 2. svetovno vojno uporabili v letalstvu.

Vprašani v 17. nalogi sta se nanašali na čas prve berlinske krize. Veliko kandidatov je v odgovorih pisalo o drugi berlinski krizi, in sicer je bil največkrat napačen odgovor gradnja berlinskega zidu, čeprav so kandidati imeli za pomoč fotografijo, ki je prikazovala oskrbo Berlina z zračnim mostom. Največ nepravilnih odgovorov je bilo pri 21. nalogi na vprašani, pri katerih je bilo treba navesti dve teroristični organizaciji, ki še danes delujeta na Bližnjem vzhodu, in pojasniti, zakaj je terorizem še danes eden od najbolj perečih problemov sodobnega sveta. Med terorističnimi organizacijami so kandidati navajali organizacije, ki ne delujejo na Bližnjem vzhodu. Veliko kandidatov je terorizem opisovalo, niso pa pojasnili, zakaj je to eden najbolj perečih problemov današnjega časa.

Največ nepravilnih odgovorov v Izpitni poli 2 je bilo pri naslednjih vprašanjih in nalogah: 6.2., 14.1., 23. in 24.1. Pri vprašanju 6.2. je bil najpogostejši nepravilen odgovor Emona. V viru je bil dan namig, da gre za rečno пристanišče, ki leži ob cestni povezavi med Emono in Siscio. Vendar je veliko kandidatov vir razumelo napačno, sklepali so, da gre za Emono, ki je omenjena v viru zgolj kot eden izmed krajev na tej cestni povezavi. Vprašanje 14.1. je bilo lahko, saj so kandidati odgovor našli na zemljevidu v barvni prilogi z naslovom Upravna ureditev jugovzhodnega dela Svetega rimskega cesarstva v 11. stoletju. Kljub temu so kandidati na vprašanje, v katero cesarstvo je bila v drugi polovici 10. stoletja vključena večina slovenskega ozemlja, odgovarjali nepravilno. Med najpogostejšimi nepravilnimi odgovori je bila Velika Karantanija, čeprav je bila zahtevana navedba cesarstva. Naloga 23 se je kljub preprostemu vprašanju in korelaciji s slovenščino izkazala za nalogo z največ napačnimi odgovori. Kandidati so morali ob naštetih delih protestantskih piscev napisati njihova imena in priimke. Največ napačnih odgovorov je bilo pri delu Otročja Biblija, saj so le redki navedli Sebastijana Krelja. Prav tako je bilo precej napačnih odgovorov pri prevodu Svetega pisma, ki so ga pripisali kar Primožu Trubarju ali pa ni bilo odgovora. Vprašanje 24.1. je zahtevalo navedbo ustanovitelja tiskarne v Ljubljani, ki je bila ustanovljena 1575. Velika večina na to vprašanje ni navedla odgovora, čeprav je Mandelčeva tiskarna omenjena v vseh učbenikih, v pomoč sta bila tudi pisni vir in slika. Prav tako so kandidati slabše odgovarjali tudi na drugo vprašanje pri tej nalogi, in sicer: Pojasnite, kaj so s tiskanjem verskih knjig želeli doseči protestanti. Le redki kandidati so v pojasnilu napisali, da so protestanti želeli, da bi bilo Sveto pismo dostopno vsakemu verniku.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Izpitni poli je ocenjevalo 37 zunanjih ocenjevalcev. Analiza je pokazala, da sta obe Izpitni poli dobro ocenjeni: IP 1 s 4,2 točke od 5 možnih, IP 2 pa s 4,4 točke.

Statistični izračuni njihovih ocen so prikazani v preglednicah.

Preglednica 4.5.1: Ocena izbora slikovnega gradiva za barvno prilogo, Izpitna pola 1

Ocena	Izpitna pola 1
Izbor slikovnega gradiva	4,4
Primernost zemljevidov	4,6
Primernost ostalega gradiva	4,3
Kandidati so slikovno gradivo ustrezno uporabili	3,5
Skupaj	4,2

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.2: Ocena zunanjih ocenjevalcev, Izpitna pola 1

Ocena	Izpitna pola 1
Strokovnost in vsebinska ustreznost	4,3
Ustreznost izbora besedil	4,2
Primernost izbora slikovnega gradiva	4,4
Razumljivost Navodil za ocenjevanje	4,3
Skupaj	4,3

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.3: Ustreznost zgodovinskih virov, Izpitna pola 1

Ali so bili zgodovinski viri pri kakšni nalogi neustrezni?	Delež (%)
DA	6
NE	94

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.4: Katerim nalogam bi v bodoče dali prednost, Izpitna pola 1

	Delež (%)
Nalogam zaprtega tipa	14
Nalogam polodprtega tipa s kratkimi nalogami	19
Nalogam polodprtega tipa, ki so sestavljene iz medsebojno odvisnih vprašanj (strukturiranim nalogam)	14
Trenutno razmerje tipov vprašanj je ustrezno	53

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.5: Ocena izbora slikovnega gradiva za barvno prilogo, Izpitna pola 2

Ocena	Izpitna pola 2
Izbor slikovnega gradiva	4,6
Primernost zemljevidov	4,7
Primernost ostalega gradiva	4,5
Kandidati so slikovno gradivo ustrezno uporabili	4,1
Skupaj	4,4

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.6: Ocena zunanjih ocenjevalcev, Izpitna pola 2

Ocena	Izpitna pola 2
Strokovnost in vsebinska ustreznost	4,4
Ustreznost izbora besedil	4,4
Primernost izbora slikovnega gradiva	4,6
Razumljivost Navodil za ocenjevanje	4,4
Skupaj	4,4

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.7: Ustreznost zgodovinskih virov, Izpitna pola 2

Ali so bili zgodovinski viri pri kakšni nalogi neustrezni?	Delež (%)
DA	29
NE	71

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Preglednica 4.5.8: Katerim nalogam bi v bodoče dali prednost, Izpitna pola 2

	Delež (%)
Nalogam zaprtega tipa	0
Nalogam polodprtega tipa s kratkimi nalogami	24
Nalogam polodprtega tipa, ki so sestavljene iz medsebojno odvisnih vprašanj (strukturiranim nalogam)	28
Trenutno razmerje tipov vprašanj je ustrezno	48

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce 2022

Večina zunanjih ocenjevalcev je izpitni poli ocenila kot primerni. Ponovno so poudarili potrebo, da se pri posameznih vprašanjih napiše, koliko elementov natančno zahtevamo pri vprašanju za eno točko. Opozorili so tudi, da so letos kandidati slabše uporabljali nekatere zgodovinske vire. Kot razlog navajajo slabšo zbranost dijakov, zato so po nepotrebnem izgubljali točke. Nekateri ocenjevalci bi si želeli več časa za ocenjevanje izpitnih pol, saj je v tem času v šoli veliko dejavnosti in težko opravijo ocenjevanje v za to določenem roku. Na splošno pa so bili zunanji ocenjevalci zadovoljni z izborom virov (razen manjših izjem), zemljevidov in vprašanj pri obeh izpitnih polah in podobno si želijo tudi v prihodnje.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpit iz zgodovine na splošni maturi v spomladanskem roku 2022 so kandidati pisali v sredo, 8. 6. 2022. Člani DPK SM smo skupaj s pomočniki glavne ocenjevalke v ponedeljek, 13. 6. 2022, izvedli moderacijo, na kateri smo izbrali pole za vajo, standardizacijo in kontrolne pole. Ta dan smo izvedli tudi moderacijo Navodil za ocenjevanje. Naslednji dan, 14. 6. 2022, smo izvedli moderacijo z zunanjimi ocenjevalci, letos ponovno v živo. Tudi letos se je e-ocenjevanje pokazalo kot zelo pozitivno, saj nam je omogočilo hitro konzultacijo med ocenjevalci, pomočniki glavne ocenjevalke in glavno ocenjevalko. E-ocenjevanje omogoča glavni ocenjevalki in njenim pomočnikom ves čas pregled nad pravilnostjo ocenjevanja in sprotno reševanje težav pri ocenjevanju.

22. 6. 2022 smo člani DPK SM za zgodovino postavili meje med posameznimi ocenami in opravili še kontrolno ocenjevanje izpitnih pol pri tistih kandidatih, pri katerih je manjkalo 1 ali 2 odstotka do pozitivne ocene.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Ugovor na oceno je vložilo 26 kandidatov. Število točk se je spremenilo pri 13 kandidatih. Po rešenih ugovorih se je ocena spremenila pri 5 kandidatih. V primerjavi z lani je bilo letos število ugovorov enako, kar je tudi posledica elektronskega ocenjevanja, ki omogoča preglednost nad pravilnostjo ocenjevanja.

Preglednica 5.2.1: Ugovori kandidatov na oceno

Število vseh izpitov	Število ugovorov na oceno	Sprememba vsote točk	Sprememba ocene
933	26	13	5

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Na splošni maturi 2022 je bil izpit iz zgodovine usklajen z veljavnim učnim načrtom in predmetnim izpitnim katalogom. Splošno maturo iz zgodovine je leta 2022 opravljalo 933 kandidatov (brez maturitetnega tečaja, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov), kar je primerljivo z lanskim letom in manj kot pretekla leta. Trend rahlega upadanja gre pripisovati dejstvu, da je zgodovina med izbirnimi maturitetnimi predmeti štiriletni predmet in je obseg snovi večji kot pri primerljivih družboslovnih predmetih. Prav tako imajo učitelji na šolah dodeljeno različno število ur za pripravo na splošno maturo iz zgodovine; manj ur, namenjenih pripravam na izpit iz zgodovine, je zlasti v strokovnih gimnazijah.

Povprečna ocena je na splošni maturi 2022 znašala 3,51 (leta 2021: 3,68; leta 2020: 3,39; leta 2019: 3,27). Splošna matura iz zgodovine 2021 je imela boljši povprečni rezultat po zaslugi splošnega bonusa, ki ga je DK SM uvedla zaradi epidemije covid-19. Letos kandidati niso imeli nobenih ugodnosti, ne pri zunanjem, ne pri notranjem ocenjevanju znanja, zato je rezultat spodbuden in nakazuje, da med delom na daljavo ni nastalo preveč vrzeli v znanju kandidatov.

Pri postavljanju mej med ocenami je DPK SM za zgodovino, v primerjavi z lanskim letom, ostala pri enakih mejah (49 za zadostno, 61 za dobro, 73 za prav dobo in 85 za odlično oceno). Ker je določitev mej med ocenami pri izpitu iz zgodovine v zadnjem desetletju skorajda standardna (sprememba med enim in drugim letom ni bila nikoli večja od ene točke), je tudi letošnja ocena povsem primerljiva z rezultati prejšnjih let.

Na izpitu splošne mature iz zgodovine so kandidati prejeli v povprečju večje število točk pri izpitni poli 2 (z nalogami iz narodne zgodovine) kot običajno pri izpitni poli 1 (v kateri so naloge iz obče zgodovine). Poli sta bili sestavljeni uravnoteženo, vendar so kandidati pri izpitni poli 1 dosegli nekoliko manjše število povprečnih točk (povprečno število točk: IP1 39,70; IP2 41,86 točke). Izpitna pola 1 je vključevala snov 4. letnika, in sicer obvezni temi *Med demokracijo in totalitarizmi* ter *Sodelovanje in konflikti*. Kandidati temi obravnavajo ob zaključku šolanja na splošni gimnaziji in nimajo dovolj časa za poglobljeno razumevanje in utrjevanje snovi, zato so bili rezultati malce slabši kot pri izpitni poli 2, ki je vključevala snov nižjih letnikov.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitne pole, ki jih pripravlja DPK SM za zgodovino, v zadnjih letih pri učiteljih in zunanjih ocenjevalcih večinoma naletijo na spodbudne ocene in so zelo dobro ocenjene. Naloge znotraj izpitnih pol sledijo shemi izpita in tipom nalog, opredeljenih v *Predmetnem izpitnem katalogu*, ter ustrezajo izbranim ciljem in vsebini. Večinoma zunanji ocenjevalci bolje ocenijo tisto izpitno polo, kjer kandidati dosegajo višje povprečno število točk. Visokih ocen so deležni izbori dodatnega gradiva (tako slikovnega kot pisnega), ki je kandidatom v pomoč pri reševanju (zlasti v barvni prilogi). Pri nekaterih nalogah, ki jih je pravilno rešil le majhen del kandidatov, se je vnovič zastavilo vprašanje, ali se kandidati preveč zanašajo na delo z zgodovinskimi viri (dodatno gradivo) in manj na razumevanje zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov. DPK SM za zgodovino meni, da mora biti v izpitni poli tudi nekaj zahtevnih vprašanj, pri katerih lahko najboljši kandidati pokažejo svoje odlično znanje. Pri teh vprašanjih se izkaže tudi zmožnost povezovanja z znanjem, pridobljenim pri drugih šolskih predmetih, in splošna izobrazba kandidata.

Naloge in vprašanja v izpitni poli 1 so na lestvici ocen 1–5 zunanji ocenjevalci ocenili z oceno 4,2 (lani: 4,2) in naloge v izpitni poli 2 z oceno 4,4 (lani: 4,04).

Primerljivost povprečnih ocen kandidatov v zadnjih letih in ne prevelika razlika povprečnega števila točk, ki so ga kandidati dobili pri obeh izpitnih polah, nakazuje na enakomerno zahtevnost izpitnih pol. Kandidati vse bolj izkoriščajo pomoč, ponujeno v dodatnem gradivu, kar nakazuje, da so ti vedno bolj spretni pri delu z različnimi zgodovinskimi viri, hkrati pa se premalo zanašajo na pravilno uporabo zgodovinske terminologije in poznavanje zgodovinskih dejstev.

6.3 Druge ugotovitve

Zunanji ocenjevalci so zadovoljni s pripravo izpitnih pol DPK SM za zgodovino. Elektronsko ocenjevanje je utečeno in omogoča hitrejšo podajanje povratne informacije zunanjim ocenjevalcem. Prav tako se pri elektronskem ocenjevanju določene nejasnosti uskladijo že v fazi moderacije in sproti v fazi e-ocenjevanja. Navodila za ocenjevanje so natančno razdelana, zato imajo zunanji ocenjevalci vedno manj pomislekov pri ocenjevanju izpitnih pol.

Reševanje ugovorov prav tako poteka elektronsko. V spomladanskem izpitnem roku 2021 je bilo večje število ugovorov kot preteklo leto. Kandidati so podali 26 ugovorov, od tega se je 13 spremenila vsota točk in le 5 končna ocena. DPK SM za zgodovino pripisuje manjše število ugovorov tudi na račun e-ocenjevanja in sprotnega pregleda ocenjevanja zunanjih ocenjevalcev s strani glavnega ocenjevalca in njegovih pomočnikov. Ta pozitivni trend DPK SM za zgodovino ocenjuje kot posledico vse bolj natančno razdelanih *Navodil za ocenjevanje* in večji pazljivosti pri zastavljanju vprašanj. Pa tudi dejstvu, da je mogoče pri e-ocenjevanju določene nejasnosti uskladiti in poenotiti kriterije med zunanjimi ocenjevalci že v fazi ocenjevanja izpitnih pol.